

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2021. GODINE
5. razred

Većina zadataka rješava se pomoću grafičkih priloga. Pozorno promotri grafički prilog prije rješavanja tih zadataka. U svakom zadatku jedan je odgovor točan. Na listu za odgovore zaokruži slovo točnog odgovora.

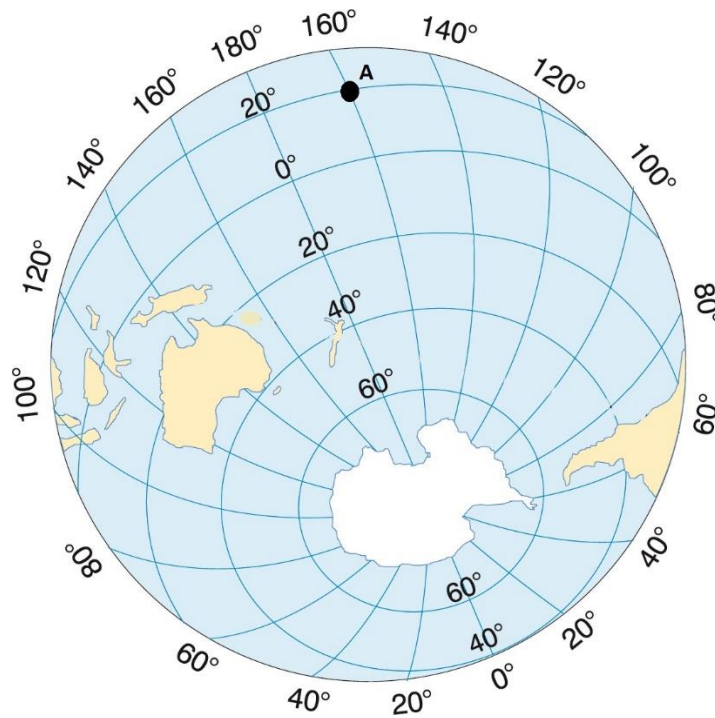
1. Koja je od navedenih tvrdnji o dimenzijama/veličinama Zemlje točna?

- a) **Ekvatorski promjer Zemlje veći je od polarnoga.**
- b) Najdulji meridijan je početni meridijan.
- c) Površina Zemlje je 5 100 000 000 km².
- d) Promjer Zemlje na ekvatoru je 41 000 km.
- e) Sjeverni pol bliži je ekvatoru od Južnog pola.

2. Koja se od navedenih planina u Hrvatskoj nalazi najbliže ekvatoru?

- a) **Biokovo**
- b) Dinara
- c) Učka
- d) Velebit
- e) Velika Kapela

3. Koje su geografske koordinate točke označene slovom A na grafičkom prilogu?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) 20° sjeverno od ekvatora i 160° istočno od početnog meridijana
- b) 60° sjeverno od ekvatora i 20° istočno od početnog meridijana
- c) 20° južno od ekvatora i 160° istočno od početnog meridijana
- d) 20° sjeverno od ekvatora i 160° zapadno od početnog meridijana
- e) 20° južno od ekvatora i 160° zapadno od početnog meridijana

4. U kojem se oceanu nalazi država uokvirena na lijevoj karti i uvećana na desnoj karti?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) u Arktičkom oceanu
- b) u Atlantskom oceanu
- c) u Indijskom oceanu
- d) u Južnom oceanu
- e) u Tihom oceanu

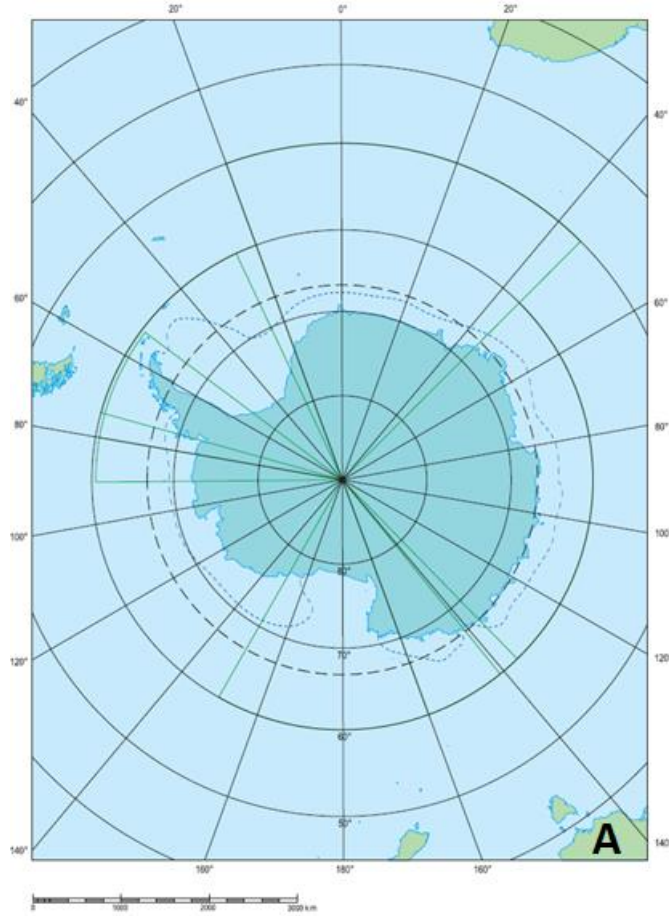
5. Koja jedina država Zapadne Europe ima izlaz i na Atlantski ocean i na Sredozemno more?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) Belgija
- b) **Francuska**
- c) Irska
- d) Nizozemska
- e) Španjolska

6. Koji je kontinent označen slovom A na priloženoj geografskoj karti?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) Afrika
- b) **Australija**
- c) Azija
- d) Europa
- e) Južna Amerika

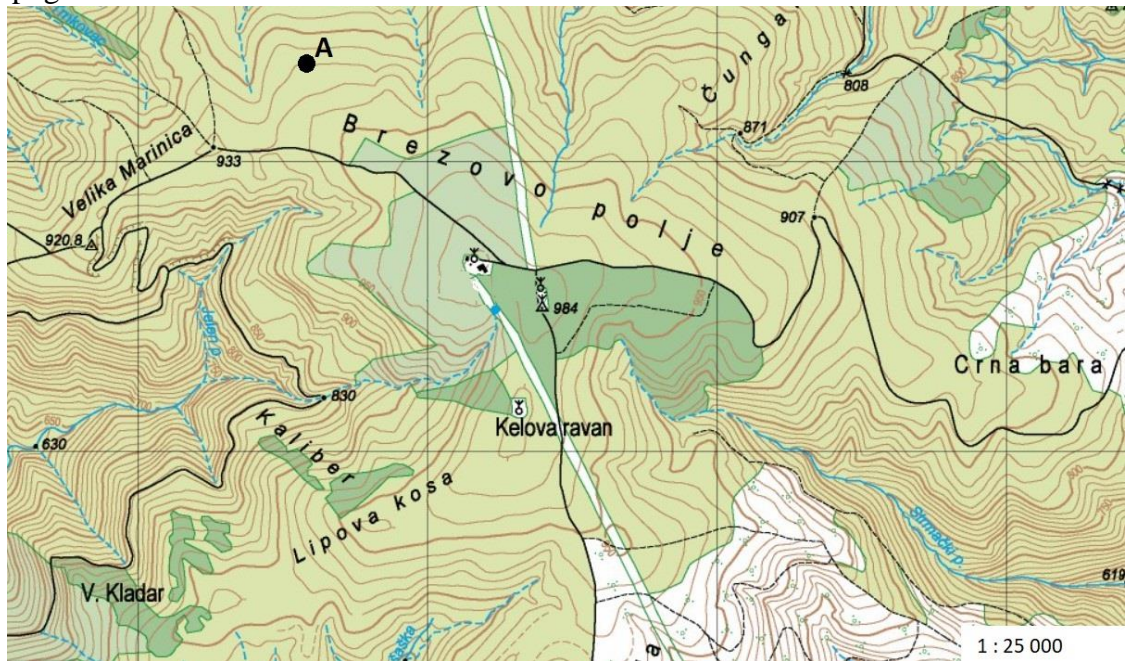
7. Između kojih se od navedenih kontinenata nalazi morski prolaz označen slovom A na priloženoj geografskoj karti?

(Izvor: www.pinterest.com pristupljeno 26. 02 2021.)

- a) između Afrike i Azije
- b) između Azije i Sjeverne Amerike
- c) između Europe i Afrike
- d) između Europe i Azije
- e) između Južne i Sjeverne Amerike

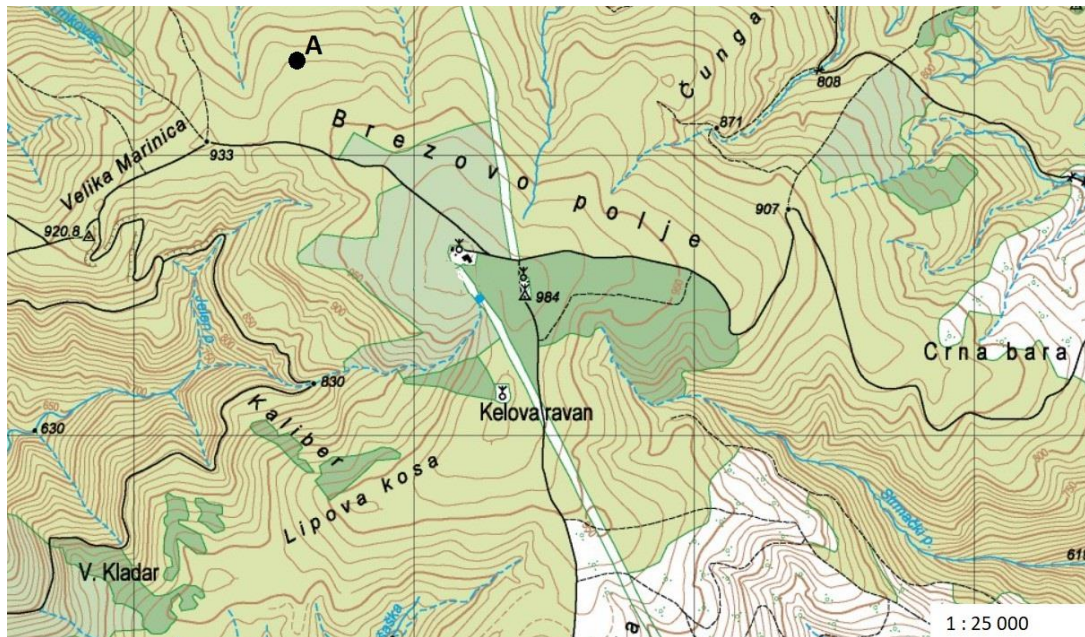
8. Na kojoj se nadmorskoj visini nalazi točka označena slovom A na priloženom isječku topografske karte?

(Izvor: www.arkod.hr ; pristupljeno: 26. 02. 2021.)

- a) Na 820 m nadmorske visine.
- b) Na 830 m nadmorske visine.
- c) Na 870 m nadmorske visine.
- d) Na 920 m nadmorske visine.
- e) Na 930 m nadmorske visine.

9. Koje je od navedenih ime slavonske gore čiji je dio prikazan na priloženom isječku topografske karte?

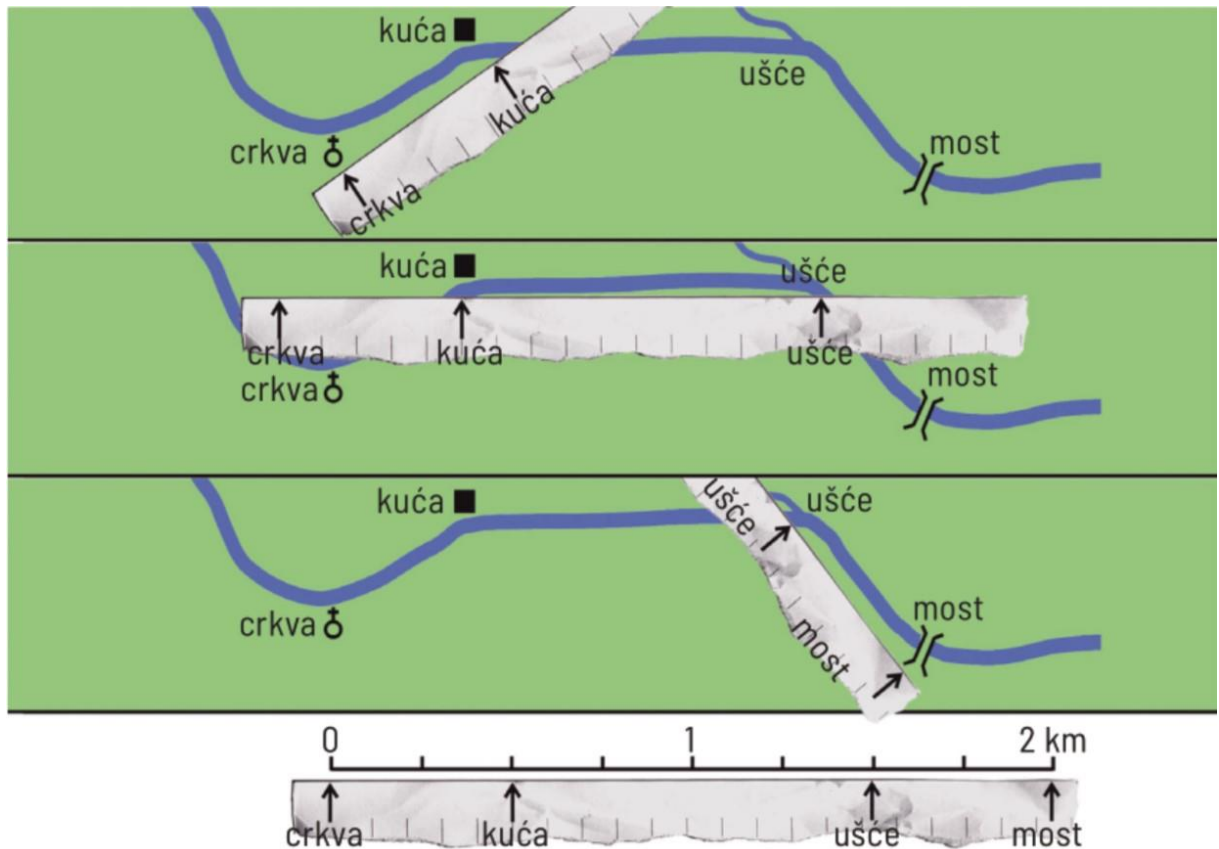
(Izvor: www.arkod.hr pristupljeno: 26. 02. 2021.)

- a) Krndija
- b) Papuk
- c) Požeška gora
- d) **Psunj**
- e) Ravna gora

10. Koja je od navedenih tvrdnji o topografskim kartama točna?

- a) Crna boja na topografskim kartama prikazuje nagib terena.
- b) Topografske karte dijelimo prema sadržaju.
- c) Topografske karte izrađene su u sitnim mjerilima.
- d) **Topografske karte izrađene su u krupnom mjerilu.**
- e) Zelena boja na topografskim kartama prikazuje nizine.

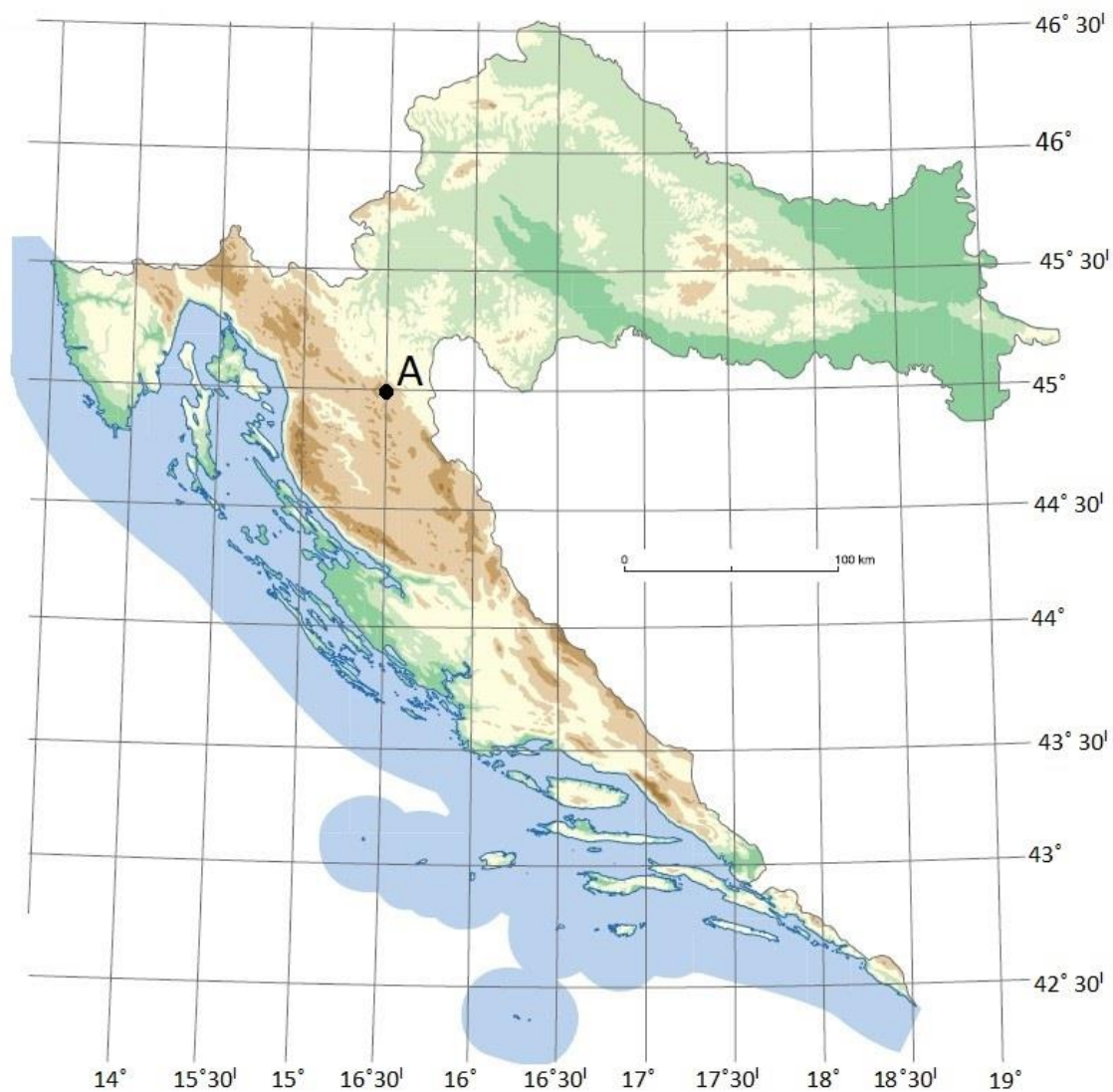
11. Kolika je udaljenost između kuće i ušća na priloženom grafičkom prilogu?

(Izvor: <https://www.e-sfera.hr/prelistaj-udzbenik/0fc843c7-a8e7-45bc-95f0-a3bedbec5507>
pristupljeno: 26. 02. 2021.)

- a) 500 m
- b) 800 m
- c) **1000 m**
- d) 1500 m
- e) 2000 m

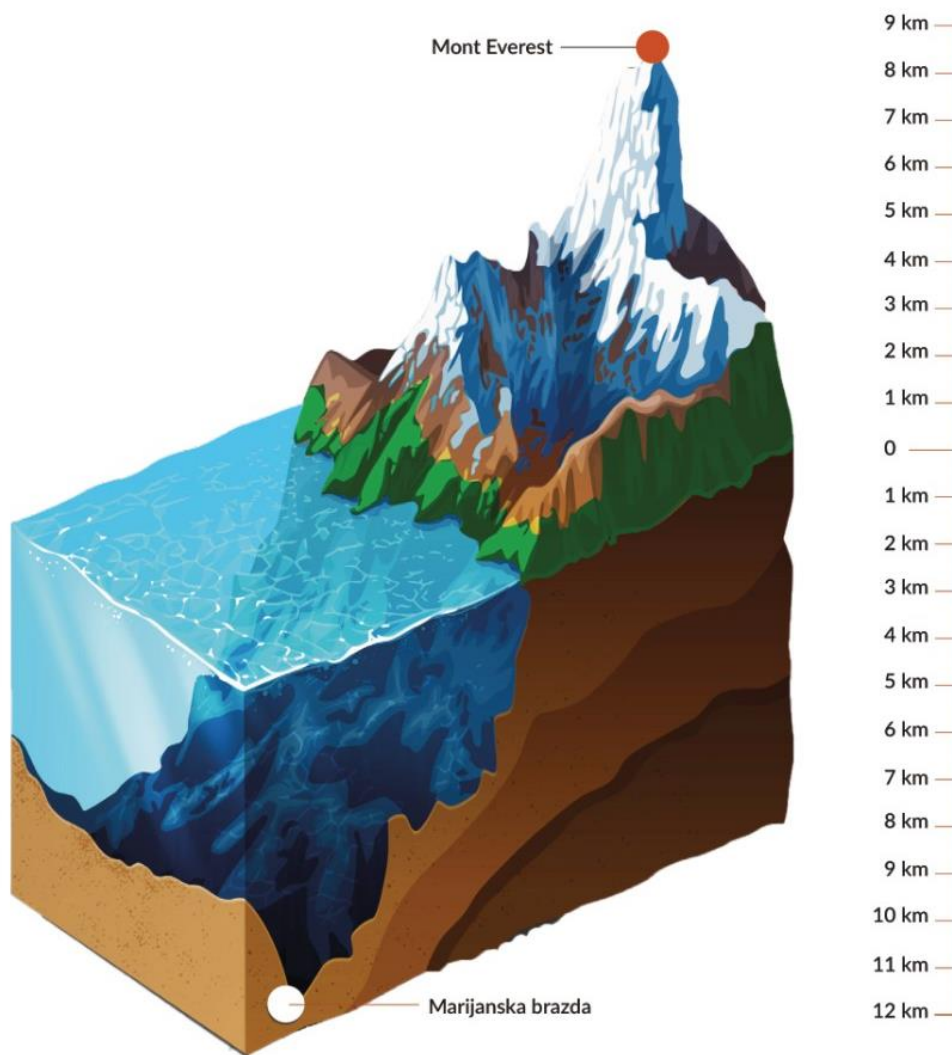
12. U kojoj se susjednoj državi Hrvatske nalazi geografska koordinata koja je 1° sjevernije i $3'$ istočnije od točke A ucrtane na priloženoj geografskoj karti?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) u Bosni i Hercegovini
- b) u Crnoj Gori
- c) u Mađarskoj
- d) u Sloveniji
- e) u Srbiji

13. Kolika je približna relativna visina Mt. Everesta u odnosu na Marijansku brazdu?

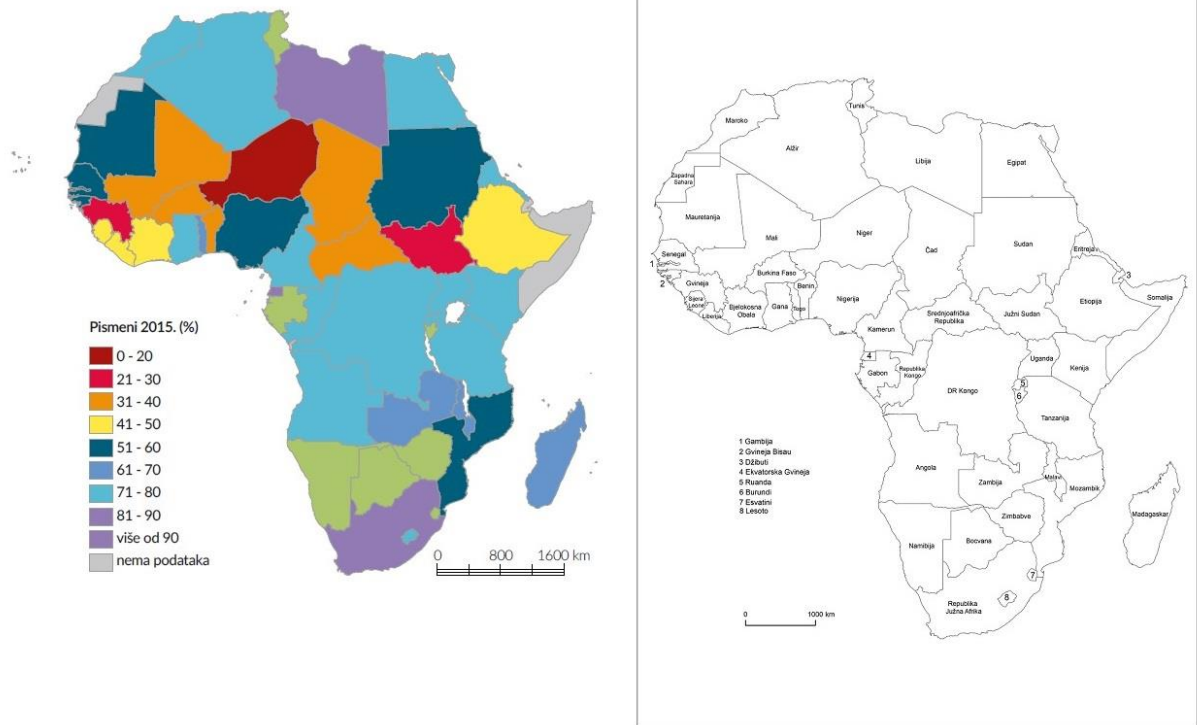
(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) 2 km
- b) 4 km
- c) 9 km
- d) 15 km
- e) 20 km

14. Koja je od navedenih tvrdnji o Marijanskoj brazdi točna?

- a) Marijanska brazda nalazi se u Atlantskom oceanu.
- b) Marijanska brazda nalazi se na području najtanje Zemljine kore.
- c) Marijanska brazda nalazi se uz obale Južne Amerike.
- d) Marijanska brazda nastala je smicanjem litosfernih ploča.
- e) Marijanska brazda nalazi se na granici Južnoameričke i Afričke litosferne ploče.

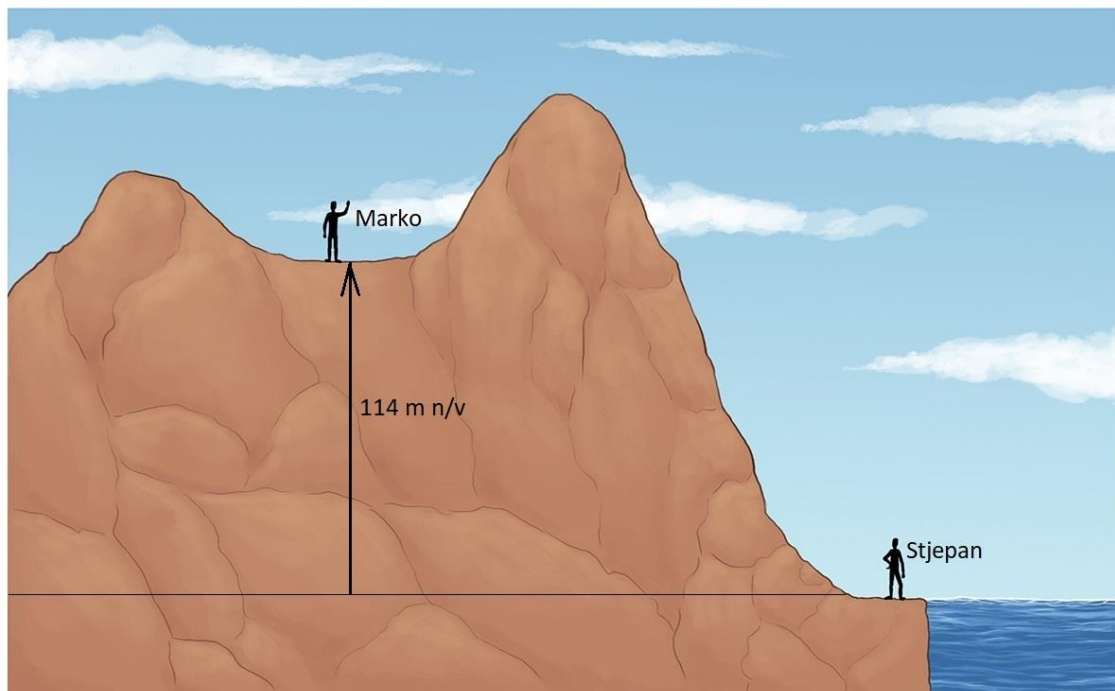
15. Koja afrička država sjeverno od ekvatora ima najveću stopu nepismenog stanovništva prema podacima iz 2015. godine koji su prikazani na priloženoj tematskoj karti?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) Etiopija
- b) Libija
- c) Mauritanija
- d) **Niger**
- e) Sudan

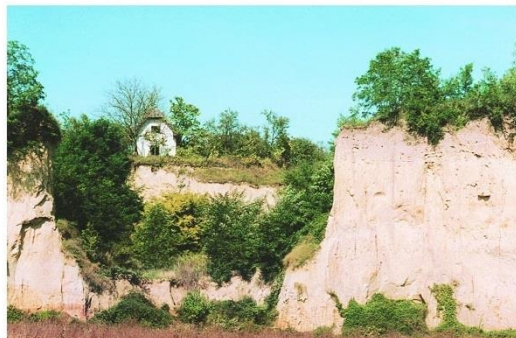
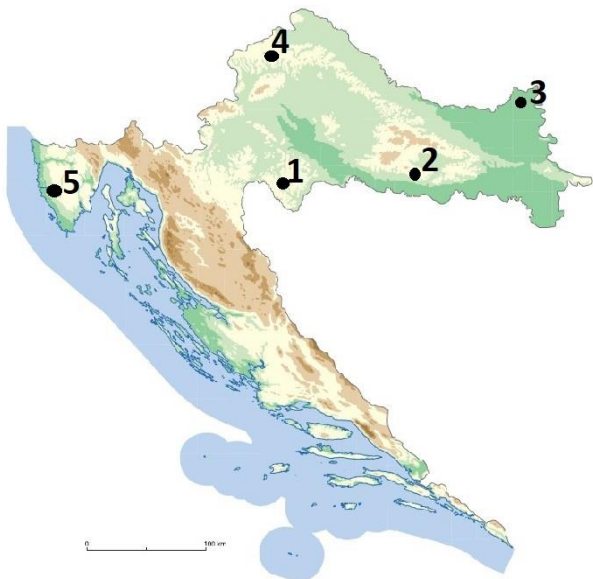
16. Kolika je nadmorska visina najvišeg vrha na grafičkom prilogu, ako je relativna visina najvišeg vrha u odnosu na Markovo stajalište 58 m?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) 58 m
- b) 118 m
- c) 162 m
- d) 172 m
- e) 182 m

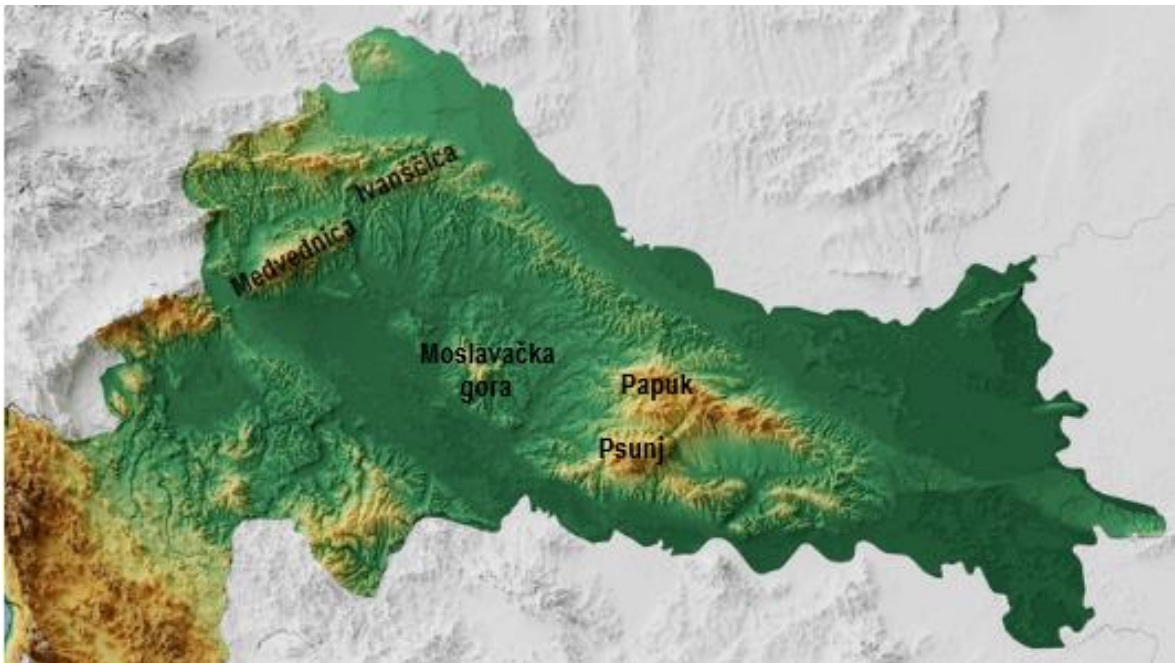
17. Kojim je brojem uz crnu točku na priloženoj geografskoj karti prikazan smještaj reljefnog oblika s fotografije?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) broj 1
- b) broj 2
- c) broj 3
- d) broj 4
- e) broj 5

18. Koja je ime uzvisine netočno upisano na priloženoj karti?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) Ivanščica
- b) Medvednica
- c) Moslavačka gora
- d) Papuk
- e) Psunj

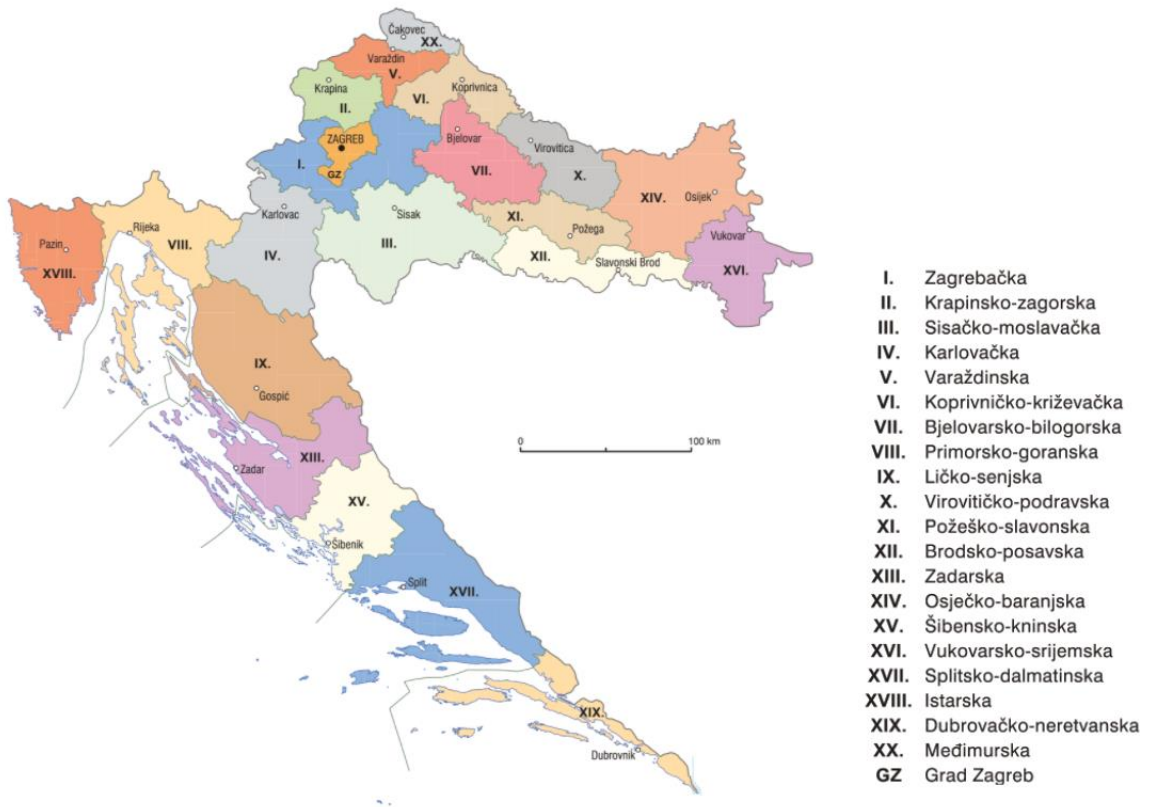
19. Koji je ocean označen slovom A na priloženoj satelitskoj snimci?

(Izvor: www.globe.gov/globenight pristupljeno: 26. 02. 2021.)

- a) Arktički ocean
- b) Atlantski ocean
- c) **Indijski ocean**
- d) Južni ocean
- e) Tihi ocean

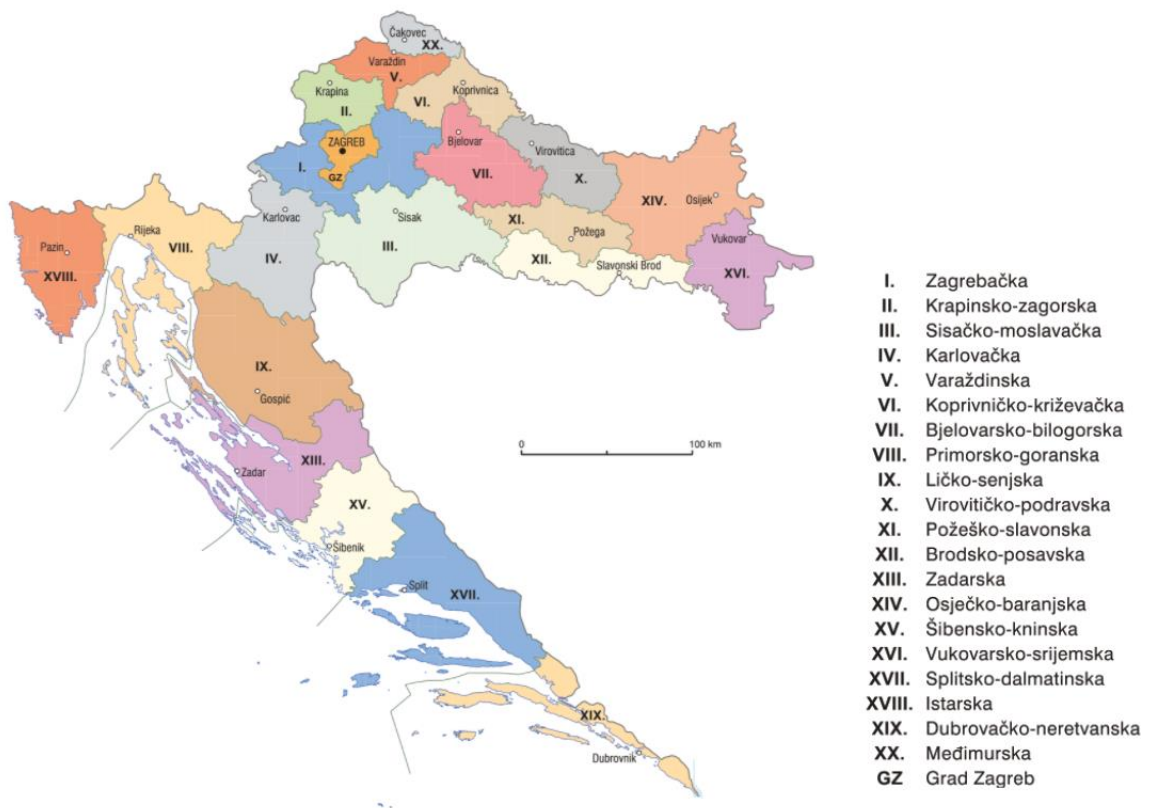
20. U kojoj se županiji nalazi najviši vrh Panonske Hrvatske?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) u Karlovačkoj županiji
- b) u Krapinsko-zagorskoj županiji
- c) u Požeško-slavonskoj županiji
- d) u Sisačko-moslavačkoj županiji
- e) u Zagrebačkoj županiji

21. Koja od navedenih županija ima županijsko sjedište koje se nalazi najbliže ekvatoru?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) Bjelovarsko-bilogorska županija
- b) Karlovačka županija
- c) Osječko-baranjska županija
- d) Požeško-slavonska županija
- e) Virovitičko-podravska županija

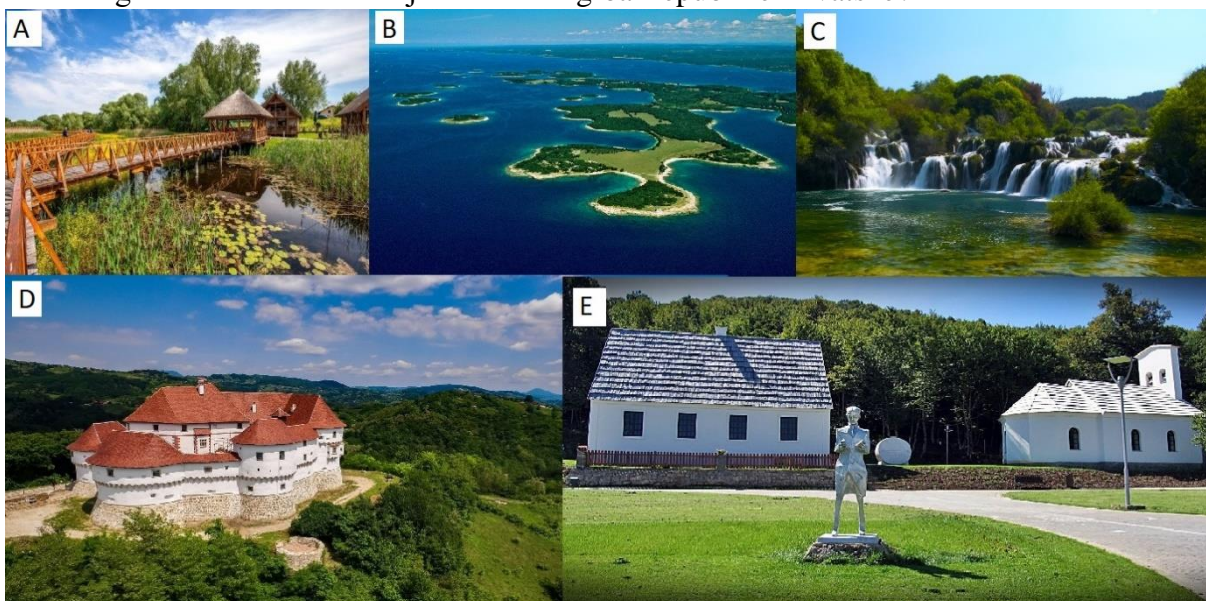
22. Koju od navedenih hrvatskih tradicijskih regija predstavljaju pokladne maske i običaji prikazani na priloženoj fotografiji?

(Izvor: www.hrturizam.hr pristupljeno 26. 02. 2021.)

- a) Banovinu
- b) **Baranju**
- c) Dalmaciju
- d) Kvarner
- e) Međimurje

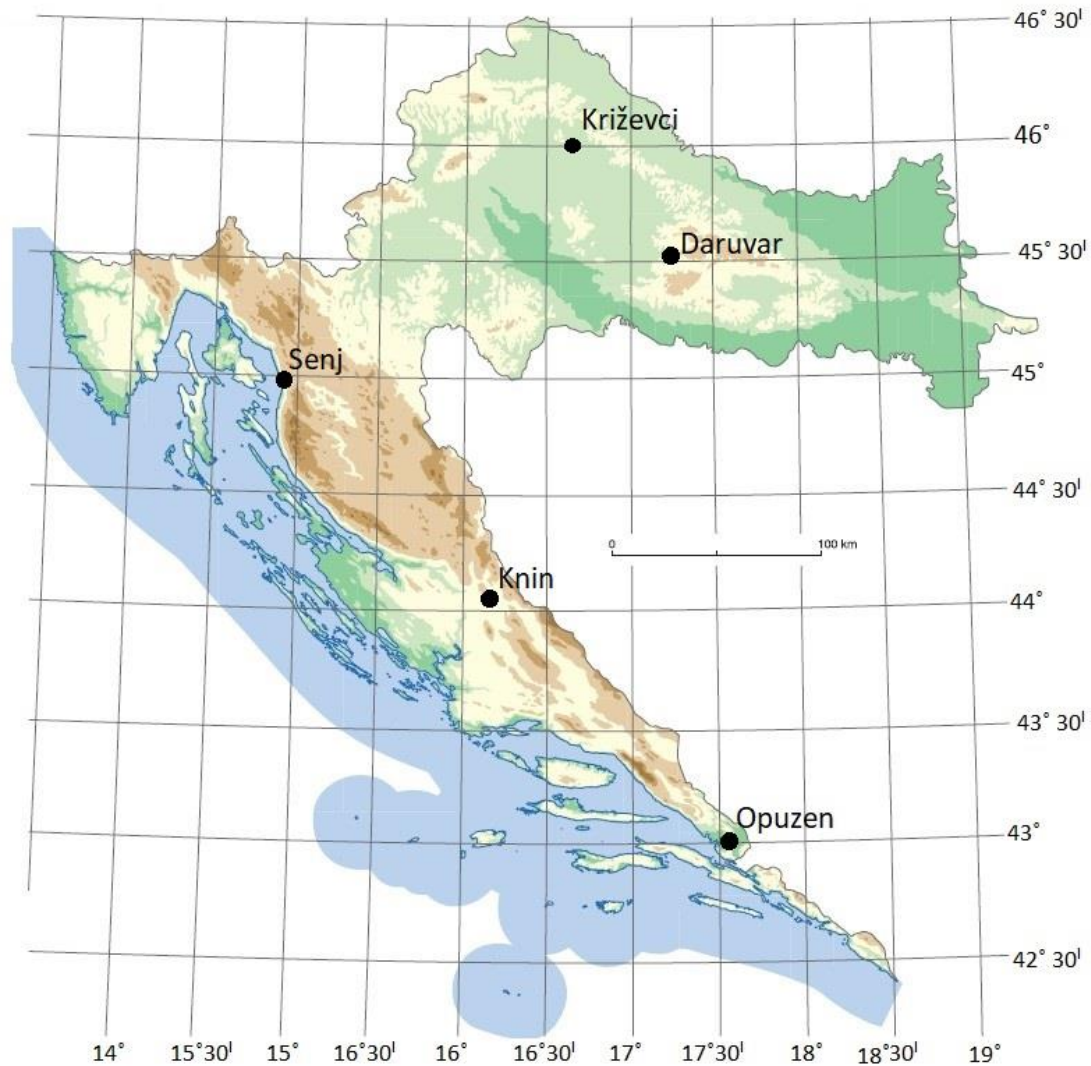
23. Kojim je slovom označena fotografija koja je snimljena na području regije Hrvatske čiji se grb nalazi na trećem mjestu u kruni grba Republike Hrvatske?

(Izvor: <https://www.croatia.hr/> pristupljeno 26. 02. 2021.)

- a) slovom A
- b) slovom B
- c) **slovom C**
- d) slovom D
- e) slovom E

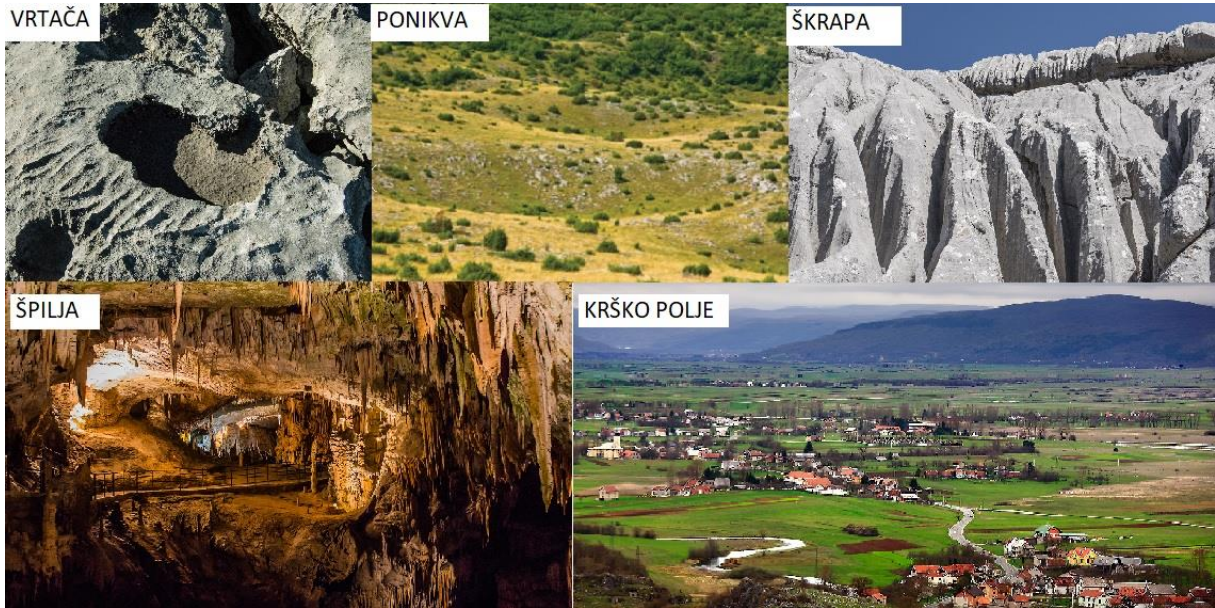
24. Kroz koji od gradova označenih na priloženoj geografskoj karti prolazi paralela koja je jednako udaljena od ekvatora i Sjevernog pola?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) prolazi kroz Daruvar.
- b) prolazi kroz Knin.
- c) prolazi kroz Križevce.
- d) prolazi kroz Opuzen.
- e) prolazi kroz Senj.

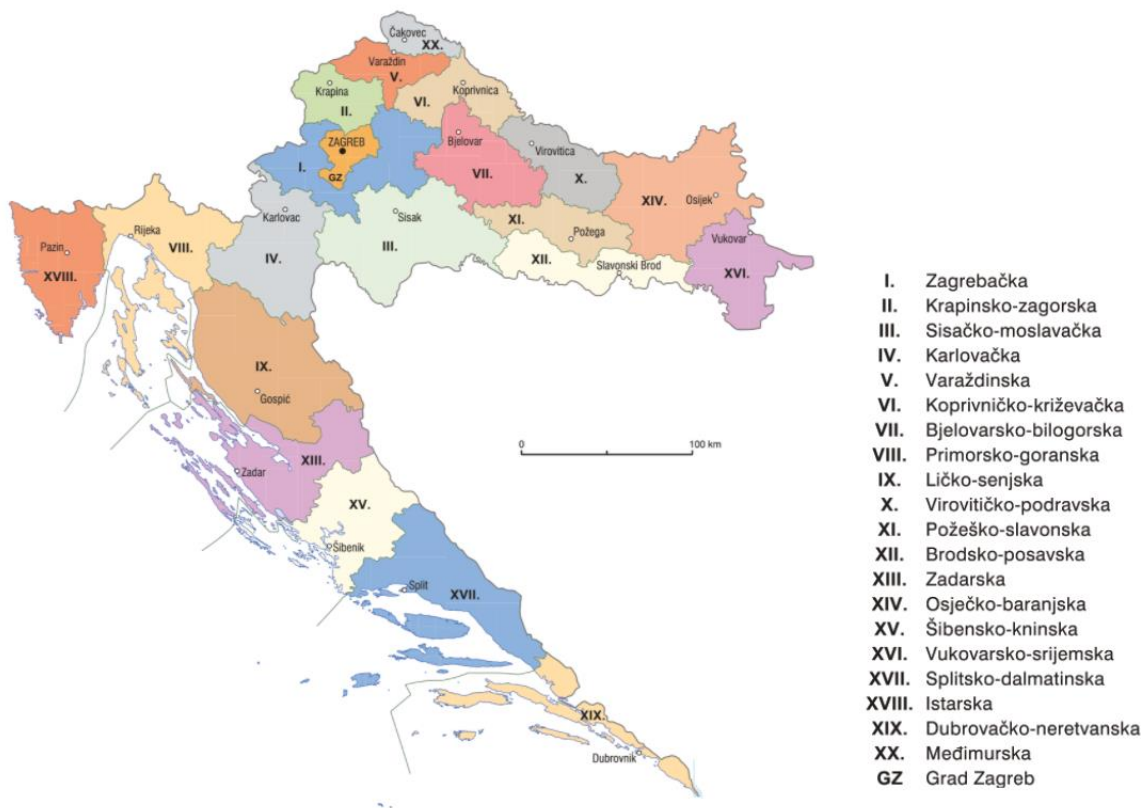
25. Na kojoj je od priloženih fotografija netočno upisan naziv krškog reljefnog oblika?

(Izvor: <https://sites.google.com/site/lika3693/home/gacko-polje> pristupljeno 27. 02. 2021.; Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) krško polje
- b) ponikva
- c) škrapa
- d) špilja
- e) vrtača

26. Na kojem je od navedenih reljefnih oblika smješteno sjedište Ličko-senjske županije?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) gori
- b) **krškom polju**
- c) lesnoj zaravni
- d) poloju
- e) riječnoj terasi

27. S kojom državom Hrvatska ima najdužu granicu na rijeci?

- a) **s Bosnom i Hercegovinom**
- b) sa Crnom Gorom
- c) s Italijom
- d) s Mađarskom
- e) sa Srbijom

28. U kojoj od navedenih županija je otok za koji je upisan podatak u tablici kao drugi po dužini obale?

Red. broj	Otok	Km ²	Dužina obale	Nadmorska visina (m)
1.	Krk	405,78	189,3	568
2.	Cres	405,78	247,7	639
3.	Brač	394,57	175,1	780
4.	Hvar	299,66	254,2	628
5.	Pag	284,56	269,2	349
6.	Korčula	276,03	181,7	569
7.	Dugi otok	114,44	170,7	337
8.	Mljet	100,41	131,3	513
9.	Vis	90,26	76,6	587
10.	Rab	90,84	103,2	410

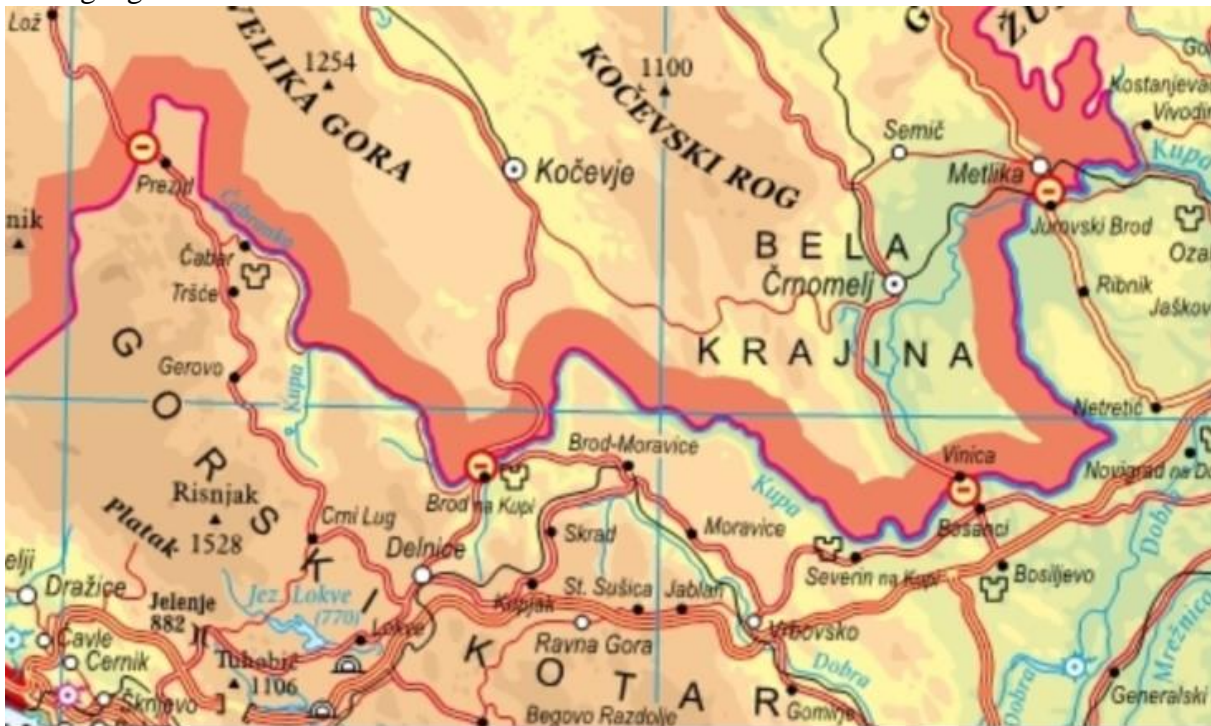
(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- u Dubrovačko-neretvanskoj
- u Ličko-senjskoj
- u Splitsko-dalmatinskoj
- u Šibensko-kninskoj
- u Zadarskoj

29. Koja je od navedenih tvrdnji o potresima točna?

- Epicentar je mjesto nastanka potresa u dubini Zemlje.
- Geodeti su stručnjaci koji proučavaju potrese.
- Najjači potresi nastaju na granicama litosfernih ploča gdje se zbiva podvlačenje i smicanje.
- Naziv uređaja kojim se mjeri jačina potresa je seizmogram.
- Zabilježene magnitude potresa koji su 2020. godine pogodili Hrvatsku prouzročile su najveće štete u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji.

30. Koja je Hrvatskoj susjedna država djelomično prikazana na priloženom isječku geografske karte?

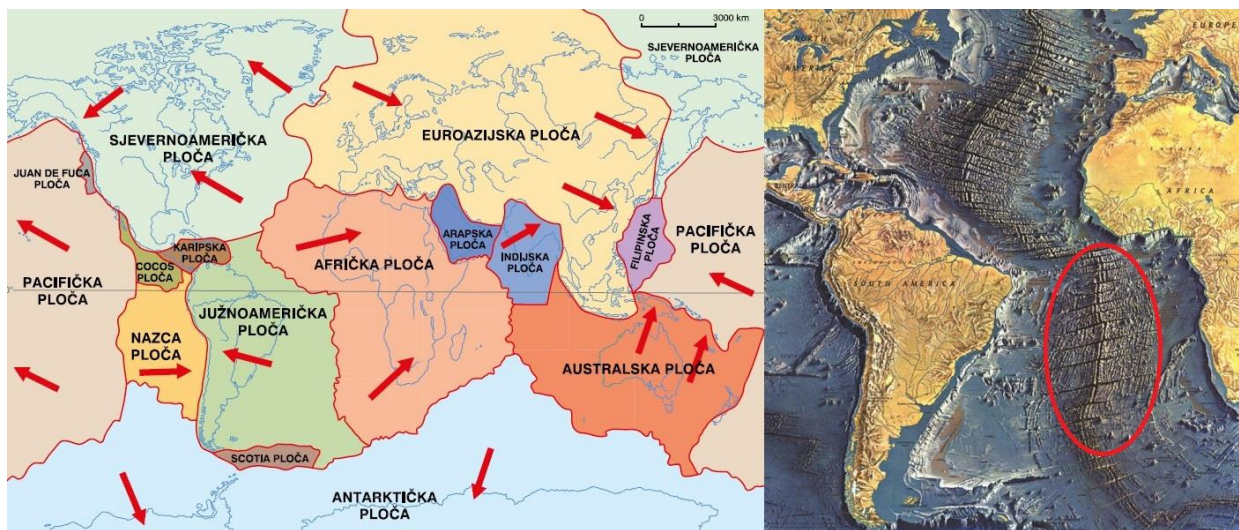

1 : 900 000

(Izvor: Geografski atlas za osnovnu školu, Školska knjiga)

- a) Bosna i Hercegovina
- b) Crna Gora
- c) Mađarska
- d) **Slovenija**
- e) Srbija

31. Koja je tvrdnja o reljefnom obliku zaokruženom na priloženoj karti točna?

(Izvor: <https://www.atlantos-h2020.eu/ocean-observation/> pristupljeno 26. 02. 2021.; Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) Južna Amerika i Afrika su se njegovim nastankom približile.
- b) Nastao je podvlačenjem litosfernih ploča u Tihom oceanu.
- c) **Nastao je razmicanjem Južnoameričke i Afričke litosferne ploče.**
- d) Nastao je smicanjem Pacifičke i Sjevernoameričke litosferne ploče.
- e) Nastao je podvlačenjem Indijske pod Euroazijsku litosfernu ploču.

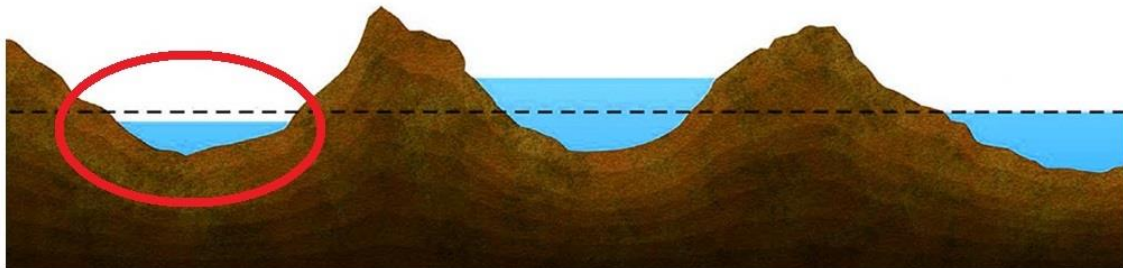
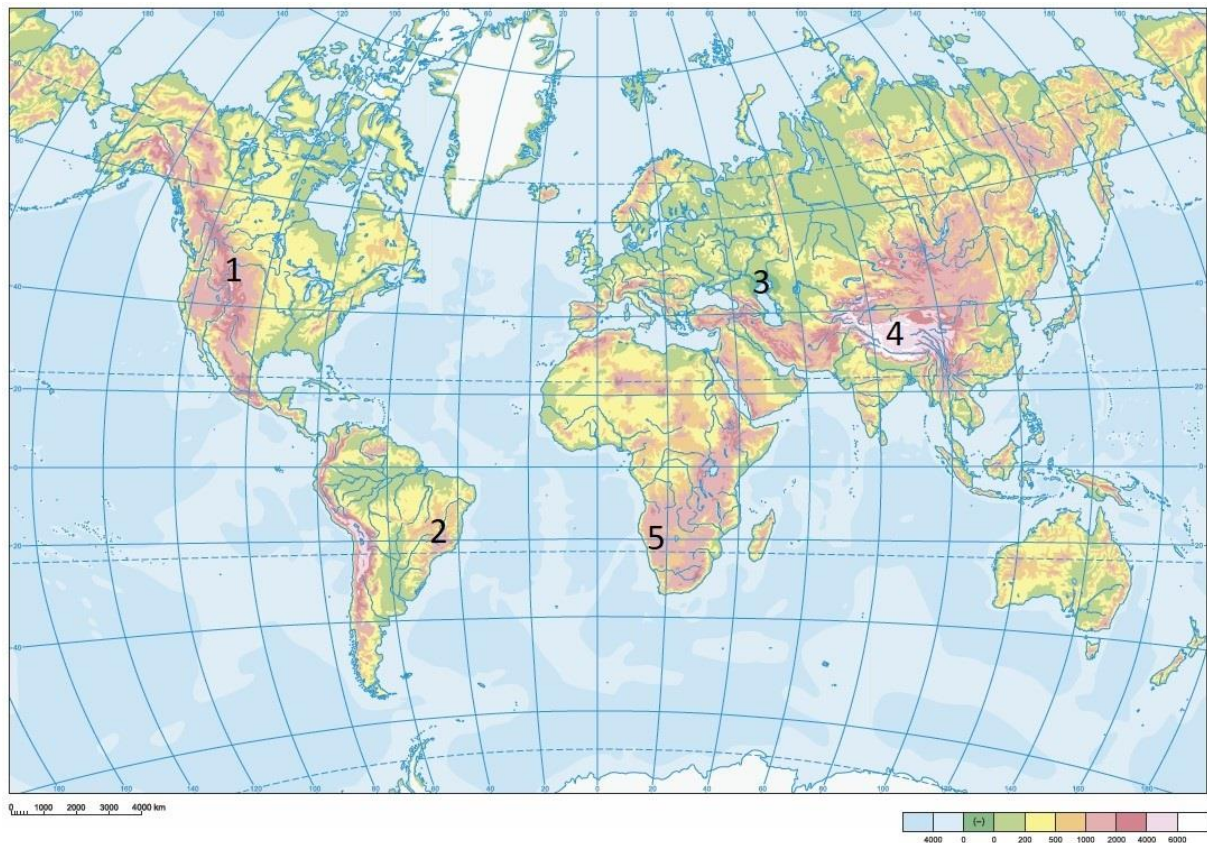
32. Koji je od navedenih naziv zaokruženog reljefnog oblika na priloženoj geografskoj karti?

(Izvor: <https://www.atlantos-h2020.eu/ocean-observation/> pristupljeno 26. 02. 2021.)

- a) bora
- b) dubokomorski jarak
- c) podmorski vulkan
- d) rasjed
- e) srednjooceanski hrbat

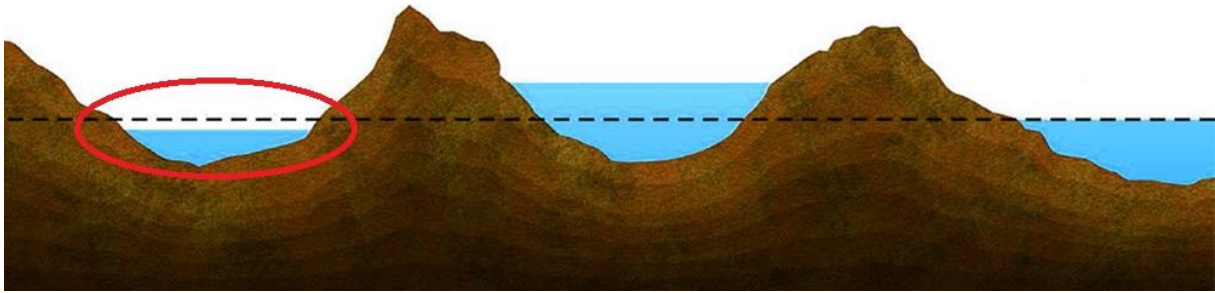
33. Kojim je brojem na priloženoj geografskoj karti označeno udubljenje ispunjeno vodom koje je zaokruženo na priloženom crtežu?

(Izvor: <https://edutorij.e-skole.hr/> pristupljeno 27. 02. 2021.; Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) broj 1
- b) broj 2
- c) broj 3
- d) broj 4
- e) broj 5

34. Koji od ponuđenih odgovora predstavlja primjer udubljenja ispunjenog vodom koje je zaokruženo na priloženom crtežu?

(Izvor: <https://edutorij.e-skole.hr/> pristupljeno 27. 02. 2021.)

- a) Crno more
- b) Jadransko more
- c) **Mrtvo more**
- d) Sredozemno more
- e) Žuto more

35. Uz koji od navedenih reljefnih oblika povezujemo priloženu fotografiju?

(Izvor: www.hrturizam.hr pristupljeno 06. 03. 2021.)

- a) uz goru
- b) uz kotlinu
- c) uz lesnu zaravan
- d) uz pobrđe
- e) **uz poloj**

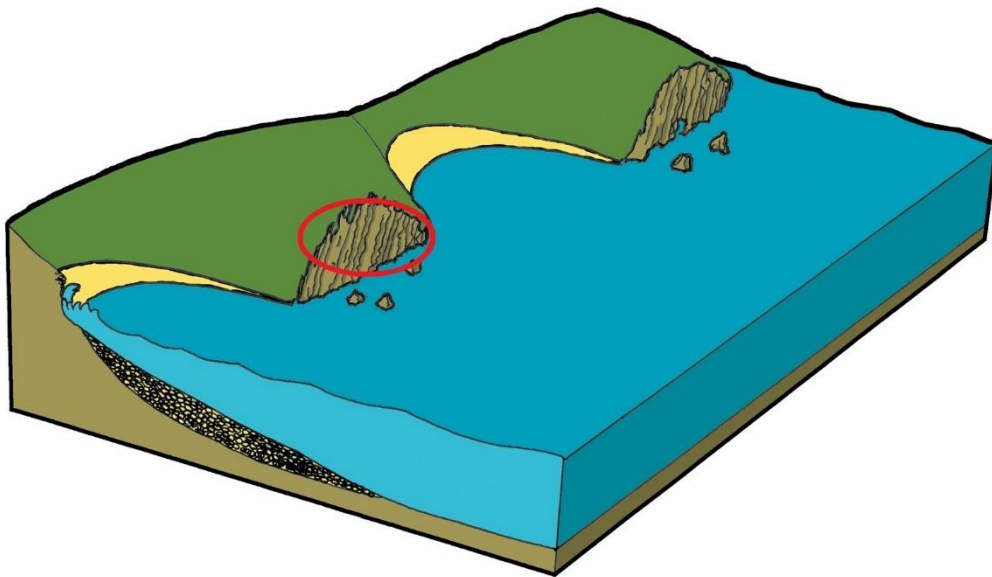
36. Koji je od navedenih vanjskih čimbenika utjecao na oblikovanje reljefnog oblika na fotografiji?

(Izvor: <https://edutorij.e-skole.hr/> pristupljeno 27. 02. 2021.)

- a) čovjek
- b) led
- c) snijeg
- d) tekuća voda
- e) vjetar

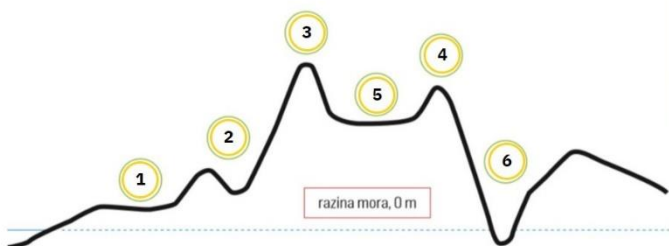
37. Koji je od navedenih naziv zaokruženog reljefnog oblika na priloženom crtežu?

(Izvor: <https://edutorij.e-skole.hr/> pristupljeno 27. 02. 2021.)

- a) dina
- b) fjeld
- c) fjord
- d) **klif**
- e) vrtača

38. Kojim je brojem na grafičkom prilogu označen reljefni oblik koji je zaokružen na priloženom isječku satelitske snimke?

(Izvor: <https://edutorij.e-skole.hr/> pristupljeno 27. 02. 2021.)

- a) brojem 1
- b) brojem 2
- c) brojem 3
- d) brojem 4
- e) **brojem 5**

39. Koji od navedenih slojeva u građi Zemlje **ne pripada** litosferi?

- a) dio gornjeg plašta
- b) **donji plašt**
- c) kontinentska kora
- d) Moho sloj
- e) oceanska kora

40. Koja je tvrdnja o oblikovanju stijene s priložene fotografije točna?

(Izvor: vlastita fotografija)

- a) Na njezino oblikovanje najveći utjecaj imao je vjetar.
- b) Oblikovana je djelovanjem ledenjaka.
- c) **Oblikovana je stalnim promjenama temperature.**
- d) Oblikovao ju je čovjek gradnjom umjetnih jezera.
- e) Oblikovale su je česte poplave.

41. U kojoj se od navedenih županija nalazi otok s najvišim vrhom u Hrvatskoj?

Red. broj	Otok	Km ²	Dužina obale	Nadmorska visina (m)
1.	Krk	405,78	189,3	568
2.	Cres	405,78	247,7	639
3.	Brač	394,57	175,1	780
4.	Hvar	299,66	254,2	628
5.	Pag	284,56	269,2	349
6.	Korčula	276,03	181,7	569
7.	Dugi otok	114,44	170,7	337
8.	Mljet	100,41	131,3	513
9.	Vis	90,26	76,6	587
10.	Rab	90,84	103,2	410

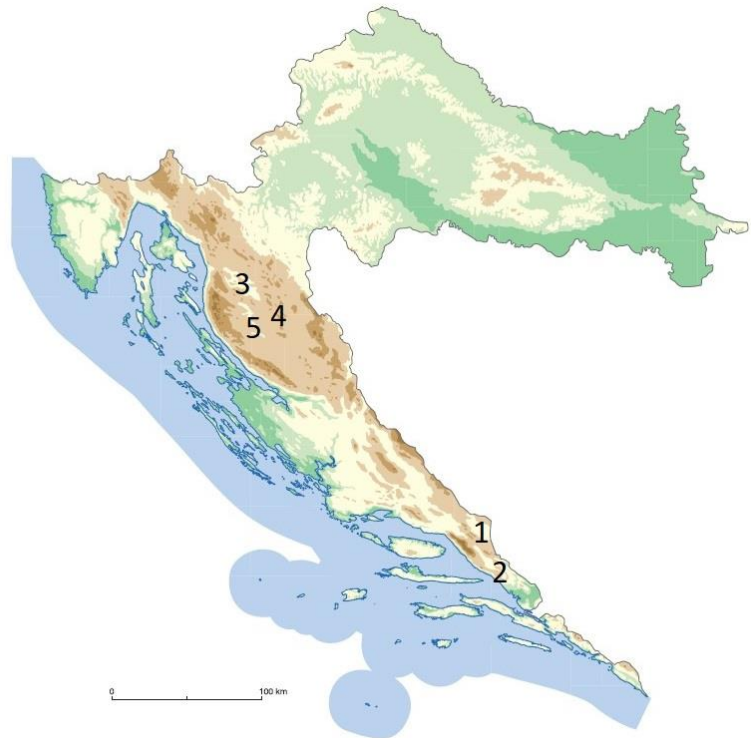
(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) u Dubrovačko-neretvanskoj županiji
- b) u Istarskoj županiji
- c) u Ličko-senjskoj županiji
- d) u Primorsko-goranskoj županiji
- e) u Splitsko-dalmatinskoj županiji

42. Kojim je brojem na priloženoj geografskoj karti označeno krško polje koje se nalazi na najvišoj nadmorskoj visini?

POLJE	NADMORSKA VISINA (m)	POVRŠINA (km ²)
Ličko polje (sustav od pet manjih polja)	565 – 590	465
Imotsko polje (u Hrvatskoj se nalazi 45 km ²)	248 – 283	95
Gacko polje	425 – 481	80
Krbavsko polje	626 – 740	67
Sinjsko polje	295 – 301	64
Ogulinsko polje	323	63
Petrovo polje	260 – 330	57
Vrgoračko polje	59 – 66	37
Dicmo	315 – 319	35
Kosovo polje	200 – 300	34

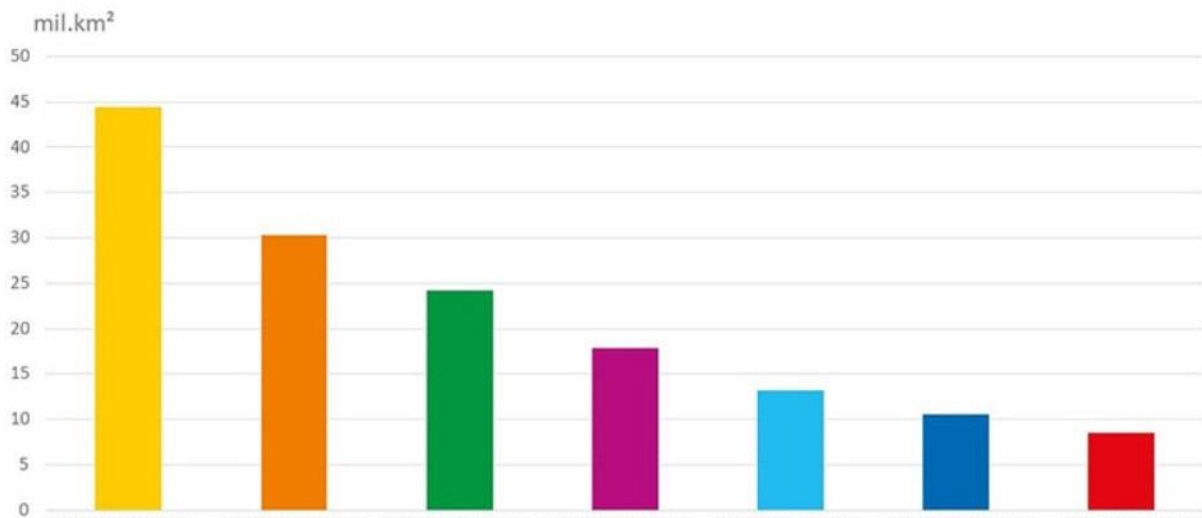
Izvor: www.dzs.hr, Statistički ljetopis Hrvatske 2013.

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) brojem 1
- b) brojem 2
- c) brojem 3
- d) brojem 4
- e) brojem 5

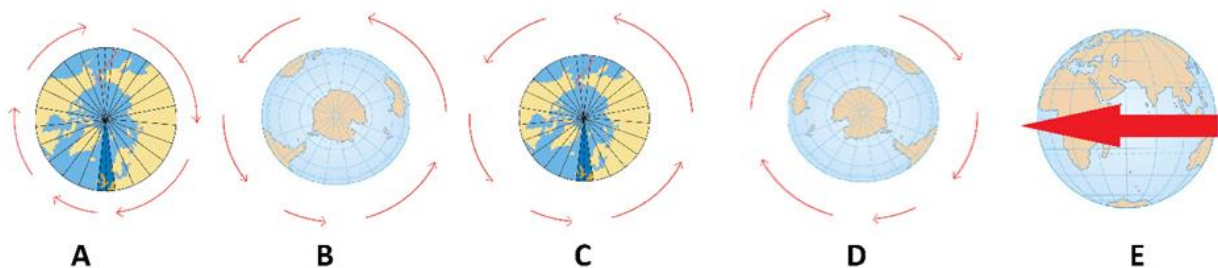
43. Kojom je bojom na priloženom dijagramu prikazan površinom najveći kontinent Novoga svijeta?

(Izvor: <https://edutorij.e-skole.hr/> pristupljeno 27. 02. 2021.)

- a) crvenom bojom
- b) ljubičastom bojom
- c) narančastom bojom
- d) zelenom bojom
- e) žutom bojom

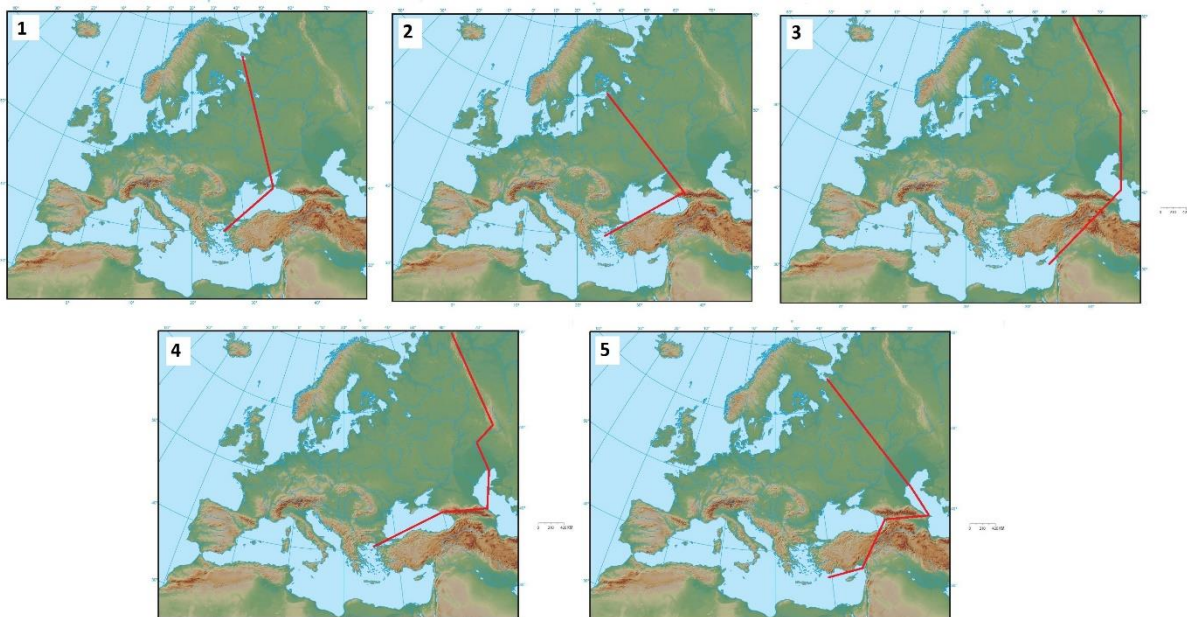
44. Koja dva slova označavaju prikaz stvarne vrtnje Zemlje oko svoje osi čiji je smjer označen crvenim strelicama?

(Izvor: www.alfaportal.hr pristupljeno 27. 02. 2021.; Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) A i D
- b) A i E
- c) B i C
- d) C i D
- e) C i E

45. Kojim je brojem označena geografska karta u prilogu na kojoj crvena crta prikazuje dogovorenu granicu Europe i Azije?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) broj 1
- b) broj 2
- c) broj 3
- d) **broj 4**
- e) broj 5

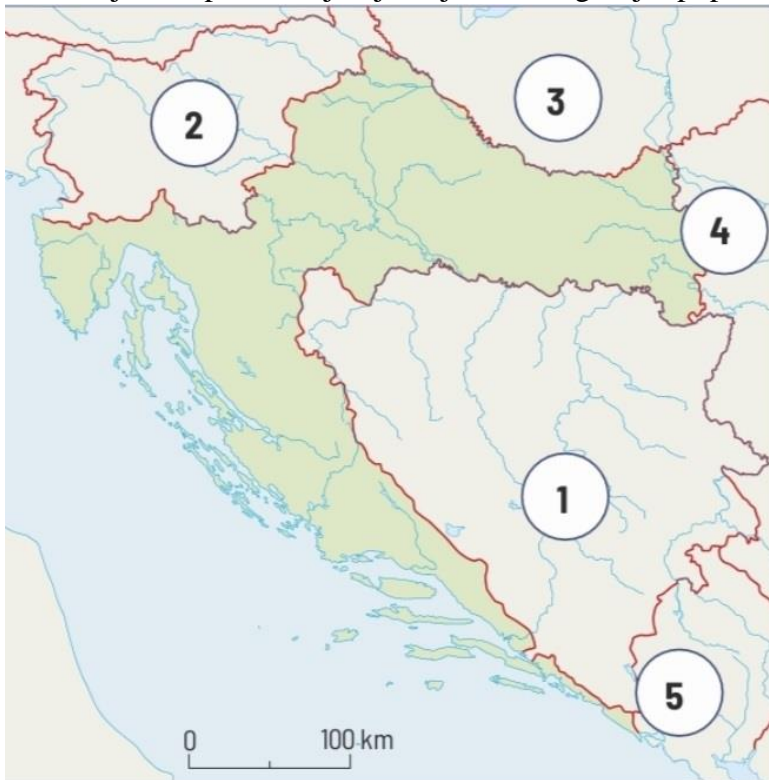
46. Kojim je brojem na priloženom grafičkom prilogu označena zvijezda koja je stalno iznad Sjevernog Zemljinog pola?

(Izvor: www.pineterest.com pristupljeno 28. 02. 2021.)

- a) broj 1
- b) broj 2
- c) broj 3
- d) broj 4
- e) broj 5

47. Kojim je brojem na priloženoj geografskoj karti označena Hrvatskoj susjedna država iz koje smo primili utjecaj vidljiv na fotografiji i popisu pojmova?

- čizma
- gumb
- lampaš
- sataraš

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) brojem 1
- b) brojem 2
- c) brojem 3
- d) brojem 4
- e) brojem 5

48. Koji je naziv priložene tematske karte?

(Izvor: <https://www.e-sfera.hr/dodatni-digitalni-sadrzaji/0737e52a-7a12-43b7-a126-3df8cb7b59ce/> pristupljeno: 28. 02. 2021.)

- a) gospodarska karta
- b) **povijesna karta**
- c) prometna karta
- d) reljefna karta
- e) turistička karta

49. Kojim je slovom prikazan kartografski znak kojim se na topografskoj karti označava objekt na priloženoj fotografiji?

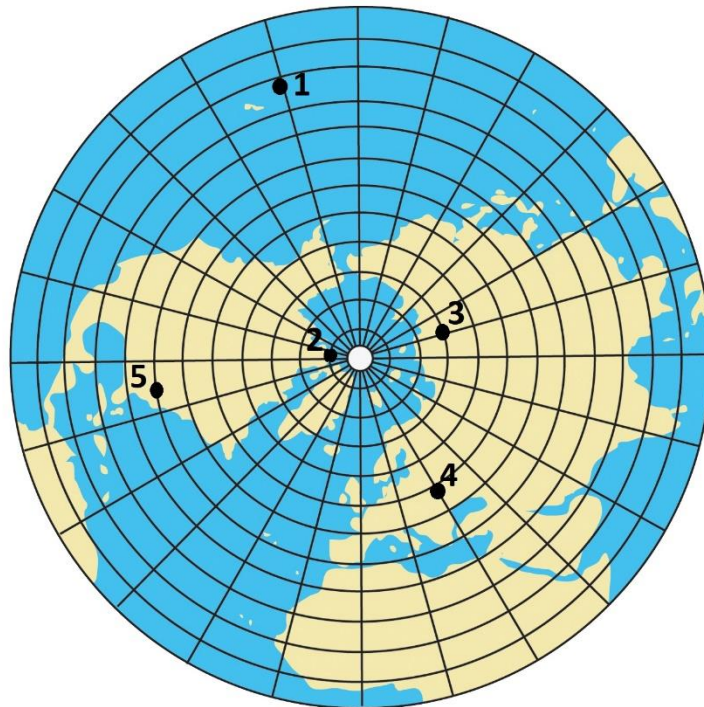

(Izvor:

https://dgu.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Pristup%20informacijama/Zakoni%20i%20ostali%20propisi/Ostalo/Zbirka_kartografskih_znakova_2018.pdf pristupljeno 06. 03. 2021.)

- a) slovom A
- b) slovom B
- c) slovom C
- d) slovom D
- e) slovom E

50. Kojim je brojem označena točka na grafičkom prilogu koja se nalazi najbliže središtu Zemlje?

(Izvor: Arhiva fotografija i grafičkih priloga Školske knjige)

- a) broj 1
- b) broj 2
- c) broj 3
- d) broj 4
- e) broj 5